

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hétre...
Hirdetés...
Kéziratok...
Kéziratok...
Kéziratok...

Előfizetési árak:
Helyben...
Egyes szám 5 kr.

A lap...
Egyes szám 5 kr.

Előfizetési helyben:
K. LAJOS és UJ...
K. LAJOS és UJ...

A jó tanítvány.

(E) Bismarcknak nem lehet pauszája a tanítványaira.
Okos mester lévén, tudja a módját annak is, miként kell tanítványait nemcsak az ő mesterségének tovább folytatására kiművelni, hanem ahoz is hozzászoktatni, hogy neki engedelmeskedjenek és nála nélkülül semmi nagyobb dologba ne elegendjenek.

Vilmos, a német birodalom új uralkodója szintén ilyen engedelmes tanítványa a mesternek. Az ő oldala mellett nőtt fel, az ő politikai leckéit hallgatta és úgy látszik sok mindent megtanult tőle, a mit hasznára fordíthat.

Megtanulta azt a különben éppen nem könnyű mesterséget, hogy nagy dolgok véghezvitelénél illő dolog a bölcsebbek tanácsát meghallgatni.

Vilmos császár elég szerény beismerni, hogy világpolitikai műveletek végrehajtásában Bismarck nagyobb mester, bölcsebb és tapasztaltabb fő nálánál, a ki az uralkodással járó nehéz feladatok teljesítését csak alig pár hónap óta kezdte meg.

És Vilmos azzal dokumentálta politikai szerénységét és uralkodói bölcességét, hogy oroszországi és dániai utjából hazatérve, első dolga volt meglátogatni politikai mesterét, a nagy birodalom sorsának valódi intézőjét: Bismarckot.

Utóbbi rendkívül szívélyesen fogadta urát és tanítványát, s hihetőleg négy szem között meg is vergette a vállait, minthogy azt jelezve: okosan tetted, hogy eljörél s utazásaid közben szerzett tapasztalataidról első sorban nekem számolsz be.

Mert látod csak felséges uram — szólott bizonyára a kancellár — te császár vagy ugyan, hatalmas és irigyletű férfiú az ember által elérhető magasságok legirigyletebb fokán, de azt a mesterséget: mint kell kormányozni Európá sorsát — azt én mégis csak jobban értem, mint te, a harmincz éves unjencz uralkodó.

És kétségtelen: Vilmos maga is szívesen bevallja, hogy a Bismarck politikai laugelméje kissé messzebb menő dolgokat lát meg, mint egy 30 éves császár a maga szegényes tapasztalatai és gyakorlati ismereteinek révén.

Hogy miként számolt be az ifju uralkodó oroszországi utjáról a vaskancellárnak, arról a viláig aligha tud meg egyhamar valamit, mert hát ugy Bismarck, mint Vilmos császár elég okos emberek ahhoz, hogy e beszélgetésükhöz nem idéztek tanukat is, a világnak tehát meg kell elégednie azzal, hogy egyelőre kizárólag csak a Vilmos és Bismarck közti találkozásának a politikai jelentőségét mérlelje.

Am ez maga is kétségkívül nagy politikai horderővel bír.

Bizonnyitka ez annak, hogy Vilmos császár nem kívánja a maga szakállára folytatni a német birodalom külpolitikáját, s hogy oroszországi utjának politikai eredményei nem lehetnek oly természetűek, melyek a német birodalom eddigi politikájának bármely tekintetben is ellentmondanak.

Vilmos a Bismarck előleges jóváhagyása és bizonyára az ő kimerítő utasításai szerint járta meg Oroszországot, s hogy a cszárral, vagy Oszkár és Keresztély királyokkal valamiképp el ne rontsa a dolgot — elment vele a kancellár fia Herbert gróf is, a ki jól ügyelt a császárra s a ki most maga is beszámol az atyjának arról: miként viselkedett Vilmos az orosz, a dán és svéd udvarokban.

A politikai közvéleményt megnyugtathatja Vilmos császár friedrichruhei látogatása a tekintetben, hogy Vilmos császár sem a csár, sem a svéd és dán királyokkal való érintkezése és ölekezése közben a német birodalom eddigi követett külpolitikájától eltérő megállapodást nem létesített, a mi elsősorban éppen monarchiánk politikai intézőire nézve birhat azzal a megnyugtató erővel, hogy első sorban az a szövetségi viszony, mely köztünk és a német birodalom előbbi uralkodója az elhunyt Vilmos császár között létesült — II-ik Vilmos által nem fog megbontatni.

Es ha Európa népei, s főképp a politikai körök eddig ezen államszövetséget, mint a béke biztosítékát tekintették, ugy Vilmos császár oroszországi látogatása e hitökben éppen nem rendítheti meg, mert azt egyáltalán nem lehet feltételezni, hogy Bismarck, mint e szövetség egyik megállapítója, olyan instrukciókkal bocsátotta volna utnak az ifju császárt, a melyek ily szövetséges megállapodást eredményezhettek volna. A politikai közvélemény tehát abból a tényből, hogy Vilmos császár ha-zaérkeztekor első sorban éppen Bismarckot kereste fel s neki számolt be oroszországi utjának eredményeiről — első sorban azt következtetheti, hogy a német császár és az orosz csár találkozására sokat javíthatott a német-orosz viszonyokon, de ezen viszonyok megjavulása még nem feltételezi azt, hogy a német-orosz-magyar szövetségi viszony bármely tekintetben meggyengített volna.

Ezt pedig az európai béke szempontjából csak öröndetes jelenségnek tarthatja minden józan politikus.

Belföldi hírek. A financzok számát szaporítani akarja a pénzügyminiszter. Az eddigi 15-höz meg 3 pénzügyőri főbiztos, a 14-biztoshoz 27 új és a 3880 különböző rangu pénzügyőröz még 400 új fog ki-nevezettni. A regalek megváltása tárgya-ban összehívott értekezlet Tisza Kálmán miniszterelnöknek aug. 12-ére várható visszaérkezése után nyomban megkezd-i ülésezését. A Pol. Corr budapesti értesülése szerint a regale megváltásra vonatkozó törvényjavaslatot a kormány az október közepére összehívott országgyűlés ülésezésének első napjaiban a költségvetési törvényjavaslat-tal egyidejűleg nyújtja be, mert a kormány azt óhajti, hogy e két javaslat még ez évben törvényerejére emeltetvén, 1889. jan. 1-én életbe lépjen. Jubileum. B. Fejerváry Geza honvédelmi miniszter, f. hó 14-én ünnepi katonai szolgálatának 40 éves jubileumát. B. Schönfeld tábornagy, Kuhn báró utóda a gráci parancsnokságban, Nagy-Szebenből Kolozsváron át Grázba utazott, hogy a parancsnokságot átvegye. Pánszlávuzeimék Turóciban. Turóc vármegye nemzetiességi körét élénken foglalkoztatja egy közelebb felmerült esemény, mely alkalomból ismét tele fogják kiabálni a szláv szejtót a magyar zsarnoksággal. Ugyanis közlebb hunyt el Hodzsa András szucsányi lelkes, ki egyike volt a legfanatikusabb pánszlávoknak. Temetése e hó 1-én volt, mely alkalommal számosan gyűltek össze a szomszéd varmegyékbeli is. A szertartás a templomban volt s ez alkalommal történt, hogy a szertartást teljesítő lelkes a szöszekről hevesen fakadt ki a magyar nyelv ellen, mit azonban Ujhelyi Attila, a jelen levő főszolgabíró megakadályozott s a szöszöket figyelmeztette, hogy beszédet ne ily szellemben folytassa. A lelkes engedelmeskedett, de a pánszlávok, kik vallás-háborítást láttak a főszolgabíró eljárásában, feljelentést tettek a belügyminiszteriumnál s e hó 2-án tartott

esperességi gyűlésen a főszolgabíró, ki egyházi felügyelő, ez állásától felfüggesztették. Külföldi hírek. A király köszönete. Bosznia okkupációjának 10-ik évfordulója alkalmából a király keziratot intézett Kállay Béni miniszterhez, melyben a legteljesebb elismeréssel forró köszönetet mond neki azon érdeméért, hogy Boszniát eredménytel sikerült neki odáig fejleszteni, hogy ott az állami rend és közjólét állandóan biztosítható. Bismarck és III-ik Frigyes császár. A párisi „Nouvelle Revue“ aug. száma közli ama bizalmas jellegű jelentést, melyet annak idején — állítólag — Bismarck herczeg a Battenberg-féle házasság ügyében intézett volt 3-ik Frigyes császárhoz. Albrecht főherczeg 71-ik születés-napját pénteken ünnepelték meg Bädenben. Fejedelmi házasság. Amadeo olasz herczeg esküvője Bonaparte Laetitia herczeg kisasszonyal a jövő hó elején tartatik meg Turinban. — Zankov, az orosz párt számkivetett vezére Bulgáriában s az emigráció feje, Kirev, hol a pánszláv ünnepeken részt vett, Szentpétervárra utazott és a csár által fogadtatott. Zankov ez alkalommal azt mondotta a csárnak, hogy Koburg Ferdinánd, fejedelme szeptember hónapban fogja Bulgáriát kény-szerítve elhagyni. Kegyelet. Erzsébet királyasszony és Valéria főherczegnő, Gasteinből általuk saját kezűleg szedett, alpesi rózsákból font koszorút küldtek I. Vilmos német császár sirjára, a ki nyarat többnyire Gasteinben töltötte.

Kossuth legújabb levele.

Fogságban írt leveleiről.

Idősb Szinyei József, a fáradszatólan kutató, báró Wesselényi Miklósnak, Kossuth barátjának a keze írása, ki másolatás közben azt is feljegyezte, ha a cenzúra a levelekből szót vagy sort kitérte. A tulajdonos báró a keziratot, tüzetes tanulmányozás végett, rendelkezésére bocsátotta.

O Kossuth Lajos nagy hazánkfíat föl-kérte, engedné meg leveleinek közétételét olyformán, hogy azokat lemásolva, hozzá küldi és amit ő nem szánt a nyilvánosságra, törölje ki; ez által az illetem nem sérve, hitte, hogy általuk a nagy közönségnek hasznos szolgálót tesz.

Kossuthnak következő válaszát vette:

Tiszelt Uram!
Folyó hó 4-ről hoztam intézett sorai helyről-helyre kerestek hegyközi kőborlásom-

Hanem a pisztoly csöve neki volt szegezte és ő a csárnó elszánt tartása előtt visszahökken.

— Kiténő színész vagy, — folytatta a kozák az ajtóhoz közeledve; — de ne löj, mert elhibázhatasz és akkor jószakát titkos gyönyöreidnek és minden ajjeli tivornyázásaidnak. Az én kardom nem hibáz.

Az ajtóig ért és azt kimotyogta, de a császárnó nem merte állást megváltoztatni.

— Pugatschew üdvözöl téged Katalin; hanem vigyazz magadra, mert ő mint III. Péter tér vissza!

— Viszontlátásig Pugatschew!

V.

Vajjon a veszély aggasztó érzelmé, melynek Katalin elebe ment, bönította meg természetes erejét, vagy mert félt, hogy Pugatschew üldöztetése által titkos ellenséget, kik a testőrség között voltak, maga ellen fölláztatja, ne fűrkészszük; annyi bizonyos, hogy a császárnó azon est eseményeiről halgatott.

A következő reggel összegyűjtötte maga körül tábornokait és fölszólította őket, hogy a lázadók ellen meg egy elhatározott ütközetet vívjanak.

Meg is történt az ütközet. Pugatschew teljesen megveretett és visszszorítottat a saiki sivatagra, hol a lázadás kezdetét vette. Sebekkel födve és üldöztetve Pugatschew egy csoport kozákkal Tugaroff és ennek leánya kíséretében a hegyek majdnem hozzáférhetetlen helyein keresett menedéket. Ott egy kőlapon fektetve összemarzagolva, összevérezve, volt ideje hibái és a szerencse állhatatlanságáról elmélkedni. Még nem aludt ki benne a remény minden szikrája.

— Tugaroff, — mondá társának, — a szerencse elhagyott bennünket, hanem az Ural

A „DEBRECZENI“ TÁRCZÁJA

De megdördült Kossuth földet-rázó szava: „Föl, ti hú honfiak, veszelyben a haza!”

Mintha tárogató zengene harsányan,
Mely megrázkódtatja a holtat sirjában,
Mintha megjelent volna' hős Rákóczi-lelke,

Hogy a magyart újra csatára vész-szavára,
Ugy riadt a magyar Kossuth vész-szavára,
Harci zajtól zengett Duna, Tisza tája,
Mintha zúgó vihar szálla a bérca-tetőre:
Ugy rohant a sereg a harcban előre!

S a mi hős tettekről beszél az ő-rege,
Homér Iliásza, Nieb'lungok éneke:
Mindazoknál dicsebb harcokat küzdének
A névtelen hősök, a vitez honvédek!
Elszámolni nem is tudnám a csatákat,
A hol a honvédek futó ellent láttak,
Ha a világ fája koszorúvá lenne:
Még se lett volna' elég a vitez fejekre!

Magyar dicsőségnek ragyogó sugára,
Dicsőfényed elárad késő unokákra!
S ha örök időkig fog a magyar élni:
Nem lesz elég idő e harczról beszélni!
Bár most kopott vagyok, össze-vissza tépve,
Még büszkévé tesz annak az emléke:
Hogy e dicsó harcban ott valek, ott lengtem,
Mint fényes szivárvány dörgő fellegekben!

Arra is emlékszem: midőn dicsőségünk
Világosnál letűnt s szarnok ellenségünk
Vertanunk számát megszorítottá,
S hazánkra az önkény éjert borította!
Engemet üldözött, bujdosó vitezek
Ez elesett bajnok sirjára tűzének,
Hosszu évek óta azt az időt várom:
Hogy újra felvesznek s lengek a csatákon!

S már-már a kétségnek iszapos hulláma

Hunnia két egén a szabadság napja
Földért, sugárít messze ragyogtatja,
De a sötétségnek s szolgaságnak népe
A szabad hon ellen orval sikra lépe,
S a magyarra törtek a hűtlen testvérek,
— A kik ekkoráig vele békén éltek —

Elföld. — Tünezdik reményem sugára!
Kétségem nagy tenger, kis sziget a remény,
Hogy újra felvesznek: már alig hiszem én!
Hisz a magyar nem él, csak tengődik tétlen,
Csüggedés vett erőt a hajdan hős népen,
Jövőjében szemem vigaszt alig láthat:
Hisz testem táplálja a rut viperákat!

Oh más idők voltak, s más nép, midőn
bűszken
Lobogtattak engem a harcok mezején!
Lánglelkű ifjuság sora előtt lengtem,
Lelekes honleányok koszoruztak engem!
Eltűnt a dicsó nép... Az újabb nemzedék
Eldőli nyomába többé aligha lép...
Napjaimat hiu vágyódásban tengem,
Jöjji pusztai vihar és seperj el engem!

Elhallgat a zászló... Lehull csüggedt
szárnya,
Mig a vihar ismét bontja, tépi, rázza!...
(1880.)
Kösa Barna.

A csárnó.

— Beszély. —
(Folyt. és vége.)
Mialatt ő beszélt, a csárnó vonásaiban
feltűnő változás történt, melyet azonban észre
nem vett.

Egyszerre, még mielőtt Pugatschew be-
szédét elvégezte volna, a csárnó a kandalló
mellét termett, megragadta a pisztolyt és a
kozák mellének irányozta.
— Térdre nyomorult, rabszolga, jobbjágy!
— szólt a csárnó! — Térdre fejedelem mód
előtt!
Düh szikrázott a kozák szeméiből.
— Alávaló! — kiáltá kardját forgatván.

ban, mig csakugyan megtaláltak. — Van sze reucsem válaszolni.

Tisztelt Uraságod engedélyemet kívánja bizonyos magántermészeti levelek közzétehe tésére, melyek az általam ezeltől ötven évvel budai fogságból édes anyámhoz írottaknak másolatai gyanánt kerültek kezeihez. Vajjon igazán azok-e? ezt csak úgy ismerhetném el, ha az eredetiekben saját kézírásomra ismer hetnék, a tartalom utján bajosan, mert mit írhattam én egy félszázad előtt anyámnak? arra csakugyan lehetetlen emlékezmem.

Hanem föltéve, hogy azok az általam írottaknak hű másolatai, köszönettel tartozom s köszönetet mondok Önnek tisztelt Uram, azon gyöngéd figyelemért, hogy közzététel előtt a dol ghoz hozzá szólanom engedett. Oly figyelem ez, melynek illeme — ne mondjam kö telesség — nem mindenki által tartatik szem előtt Magyarországon.

De nem tagadhatom, hogy kívánsága em- gem zavarba ejt; mert sokkal nagyobbra be- csülöm Önnek a hazai történetet ügyében kifejtett buzgalomát és szerzett érdemeit, mint- sem hogy nehezezem ne esnék várakozásának meg nem felelni, pedig a kívánt engedély meg- adása annyira ellenkezik érzelmeimmel s any- nyira beleütközik a nézetbe, melyeket a csa- ládias jellegű magán-bizalmas levelek felől táplálók hogy a kívánt engedély megadására nem tudom magam elhatározni.

Nem vonom én kétségbe, hogy emberöl- tők múltán, midőn a családiás érzelmei bizal- mas ömlégesének a nyilvánosság piaczára vonzólása már az elők közt senkit sem érin- tet gyöngédetelenül, korrajzok megírásához segédkütfőktől egészen magántermészeti leve- lek is jogosan felhasználhatók, ha tartalmuk olyan, hogy a kor politikai, társadalmi vagy közigazgatási állapotának megismertetéséhez adalekul szolgálhat, vagy biográfiáknál vala- mely jellemző mozzanatra nevéhez hozhat tölthet be, amde egyrészt, daczára a félszázadnak, mely azóta lefolyt, hogy én a hatalom által jogtalanul rám rótt fogság magányából szegény, bánatos anyámnak leveleket írogattam, meg mindig élek, örömtelenül, haszontalanul, de élek és élek a nemzetünk soraiból velem együtt törvényenl kiugrott fiaim, kiket epp ugy, mint önmagamot, atyjuk fiai érzelmeinek s családias viszonyainak a közönség elé dobá- sa, igen kellémetlenül érintenék, másrészt meg tekintve a feszélyező körülményeket, melyek közt azon levelek íratk, én látatlanban is teljesen bizonyos vagyok a felől, hogy bennük még csak árnyéka sem lehet semminek, ami bármi tekintetben történelmi érdekekkel bir- hatna; annyira nem, hogy még csak akkori állapotomnak s az iránybanm gyakorlott bá- násmódnak megismertetésére sem szolgálhat- nak, mert hiszen én leveleimet nyitva voltam kenytelen adatai fogságom katonai felügyelője- nek, az pedig a királyi fiskusnak tartozott azokat átadni, s leveleim anak utján csak úgy juthattak el anyámhoz, ha még csak ár- nyéka sem volt bennök semminek, a miben az engem üldözöbe vett hatalom gyanakvó felté- kenyességének tulbuzgó közegeli felakadhattak volna, ha el lehet képzelni, hogy én tudva, minő cenzurának vagyok alavetve, bizony gon- dosan óvakodtam olyasvalamit írni, a mi csa- ládom körén kívül is érdeklődéssel találko- zatnék, nehogy még attól a vigasztalástól is megfosztaszanak, hogy irhassak szegény anyámnak.

Ezek így lévén, én annyira nem látok arra okot, hogy azok a levelek nyilvánosságra hozassanak, hogy ha az eredeti levelek vol- nának Önnek kezei közt, én egyenesen ker- nem Önt (a mint ezt hasonló esetekben min dig megtettem), legyen szives az irántam tanu- sított gyöngédséget azzal tetézni, hogy azokat a leveleket tüzre dobja, de minthogy csak másolatok másolatai forognak fenn, ez nem biztosíthatna az ellen, hogy a mit csak anyá- nak szánt a fiai kegyelet, piacra kerülhessen: annál fogva csak azon kérésre szorítokom, hogy legyen én megkímélve a szóban forgó le- velek közzétételének kellemetlenségétől azon parányi kis időn át, mely még számomra e földön kimérve lehet, halálom után, a mi már nem késhetik, fiaimat fogja megilletni az en- gedély felőli rendelkezés s én csak azon óha- jomnak adhatok kitéjezt, hogyha lesz, a ki e leveleket, mikor akkor felhasználja, tartal- muk kivonatolásánál ne felejtse, hogy a csa- ládiaság szentelyének a profanációjától mentne kell lenni.

Van szerencsem Önt, tisztelt Uram, ki- váló nagrabecsüléssel üdvözölni

Kossuth Lajos

Ezek után természetesen a levelek köz- léseről szó sem lehet. A kézirat 137 sűrűn beirt 4-rétű oldalon Kossuth Lajosnak budai fogságából írt 49 levelet foglalja magában, melyek elseje 1837 jul. 12., utolsója pedig 1840. apr. 9 kelt; ezek közül 29 levél szől édes anyához, 16 edes atyjához, kettő Balogh Pál dr.-hoz és egy-egy Benyovszky Péter és Vörös Antalhoz. A levelek alatti jegyzetben a másoló megjelölte a kir. fiskus által kitérőlt helyeket és leírta azon szavakat, melyek a kitérés da- czára olvashatók voltak

A levelek részben családi dolgokat tar- talmazznak ugyan, de közigazgatási s más tu- dományos fejtegetésekben is igen gazdagok; azért már iratásuk idejében azokból néhány pontot az 1838. „Társalkodó” közölt volt; így, a jegyzet szerint, a 27. levél azon részét, mely Budapest biztosítását tárgyalja, „de a „Censor” tulságos kitéréséi miatt annak leg lényegesebb pontjait kihagyták”

„Aber Hoheit”

— Fovárosi level. —

Budapest, augusztus 4.

Kuhn báró gráci hadtestparancsnok fel- mentésének előzményei már úgy a hogy kon- statálva vannak, csakugyan igaz az, hogy a gyalogsági főfelügyelővel, Rudolf trónörö- kössel való összehozalkozás okozta Kuhn bu- kását.

Az erre vonatkozólag megjelent hírlapi közleményeket az legfőbb azzal a hiteles forrásból szerzett értesüléssel egészíthetem ki, hogy az inkriminált szavak, a melyekert Kuhn bárónak menni kellett, a következők voltak: „Aber hoheit, dass ist ja keine Spieleierei!” A gyalogsági főfelügyelőnek legutóbbi gráci időzése alkalmával tette ezt a megjegyzést Kuhn tábornornak, a midőn a marburgi hadgyakorlatok eredményét bírálták.

Már ekkor feltűnt mindenkinek, hogy a trónörökös többé nem társalgott a hadtestpa- rancsnokkal s az eset további következményei már ismeretesek. A királyi tekintély megóvá- sa érdekében tanusított érzékenysé rövid idő alatt immár második kapacitástól fosztja meg a hadsereget.

A most számúvze levő János főher- czeg is azért lett kegyvesztette, mert csattan- nosan vétette a királyi tekintélyt ellen. A kü- lönség a Kuhn báró s a János főherczeg esete között az, hogy János főherczeg nem hivatalos szolgálat közben, hanem baráti mul- tozások közben követte el a vétését, s a trónörökös ő fenségé a királyi tekintélye védel- mére szive sugallata ellenére is feladta leg- jobb pajtasát.

Vajjon ha jön a muszka, a királyi te- kintélye fogja-e potolni Kuhnt s János főher- czegét? Meg fog-e szaladni a muszka a ki- rályi fenséges tekintélye elől? (r. I.)

— Kegyetlen! — Nem vagyok-e elég nyomorult? — Nem vagy oly nyomorult, mint gon- nosz.

— Engedj időt, hogy hibáimat megbán- jam.

— Kérd azt a czavánótól.

— Kegyetlen Tugaroff! Ne büntesd a vétket vétekkél!

— Eltaszítottad leányomat!

Pugatschew halálös aggodalma minden szónál fokozódott. Tisztán látta, hogy a kozák gyűlölete kienészelhetetlen és azért Zsófia lábaihoz vándorzogott, ki kis társaságban állt némán és szomoruan.

— Angyal, ki ellen vakságomban vétkez- tem oh! engeszteld ki atyádat ellenem!

— O téged megátkoz, gyalázatos! — kiáltott Tugaroff lábával megrugva őt.

— Megbocsátok neked Jemetha! — mondá Zsófia és tántorogva eltávozott.

VI. Tizenenny nap múlva Moszkva városának nagy terén beláthatatlan nagy néptömeg gyűlt össze egy vaskalita körül, melyben a népnek egy fogoly mutatattott.

II. Katalin a nézők közt volt. Kegyet- len gyönyörrel nézte az elő halottat a vaska- litkában.

— Jó napot Pugatschew! — mondá a szerencsétlen kalandornak.

Azután Aschoff herczegnőhöz fordulva, ugyszinte Panin grófhhoz is, kik őt kísérték s folytató:

— Menjünk, vége már a játéknak: Volt- tainek ired és tudósítom őt a történetekről.

A következő napon Pugatschew-et föl- négyelték.

Tugaroff és leánya visszatértek az Irghis sivatagjaira.

HELYI HIREK.

* Népesedés. Jul. hó 19-től aug. 4-ig született városunkban: I. Református: törvényes 10 fiu, 7 leány, törvénytelen 1 fiu, 1 leány, együtt: 19. Halvaszületett 1 leány. Egybekelt 4 pár. II. Evangélikus törvényes 1 leány. III. Róm. kath. törvényes 1 fiu, 3 leány, törvénytelen 1 fiu, 1 leány, együtt: 6 IV. Zsidó: törvényes 1 fiu. Elveszültek összes száma: 27, melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (40), az apadás = 13

Közigazgatási bizottság. Debreczen vá- ros közigazgatási bizottsága ma d. u. tartja rendes havi ülést. A polgármesteri jelentést holnap ismertetjük

* Apagyi Viktor és társai bűnyűgyében a végtárgyalás f. hó 1-én és 2-án tartott meg a nyiregyházi kir. törvényszék előtt. — A tárgyalást Nagy Lajos tanácselnök vezette, előadóként Horváth Bálint, szavazóként Bige Sándor kir. tsveteki bírák szerepeltek, míg a vádhatóságot Hrabovszky Aurél kir. alügyész képviselte és elsőrendű vádlottak Apagyi Vik- tor és neje képviselőtében Kovács Zsigmond ügyvéd jelent meg, míg az öreg Apagyi Bar- nának védelmét Halasi János ügyvéd vállalta magára. A bűncselekmény — csalás, közok- irathamisítás, sikkasztás — melyek miatt vád- lottak vád alá helyezettek sokkal közöse- gesebbek már napjainkban, sem hogy ennek a revén számítani lehetett volna arra, hogy a végtárgyalásoktól különben is idegenkedő kö- zönségnek nagyobb számmal fog megjelenni. Mégis a tárgyalási terem zsúfolásig megtelt hallgató közönséggel, mely a bírákkal egye- telen kitaró túrelméssel hallgatta végig 2 napon keresztül a tárgyalást. Oka ennek főképpen abban rejlik, hogy a vádlottak elő- kelő családból származnak, csak a közelmul- tban a vagyonos földbirtokos osztályhoz tar- toztak, Szabolcsmegyének szülőföldje nemcsak, de szoros rokoni összeköttetésben állanak ezen és a szomszédos vármegyék előkellőseivel is. A mi azonban leginkább érdeklődést kel- tetett a tárgyalás iránt, az volt, hogy a vizs- galat alapján előre láthatólag bekövetkezend a szomorú és természetellenes esemény, hogy a fiu gonosz cselekedeteit takargatva, artalan edesatyja ellen fog vádat emlíni. És valóban a tárgyalási teremben lefolyt jelenetek túl- multák a kíváncsi közönség várakozásait. — Láthatta a közönség a legdurvább haláltan- tató megtestesülve Apagyi Viktorban, ki sa- járt kijelentése szerint nem ösmere a vérsze- rinti kötelek kapcsát és az ebből eredendő kötelezettségeket, atokkal sújta azt, ki neki életet adott, s borzasztó vadakat sújt annak fejére, ki a becületben megöszült. De meg- győződhetett a bíróság és közönség arról is, hogy Apagyi Viktorban nem a könnyelműség áldozata áll a földi igazságszolgáltatás itelő szke előtt, hanem egy megrögzött gonoszító, ki bűnös cselekményeit nem a szenvedélyek behatása alatt, hanem ravasz fondorlatokkal akként és úgy hajította végre, hogy esetleg menekülve cselekményeinek következményei alól, a felelősség az artalan fejére zuduljon, hogy saját megmentése céljából tönkre tegye 65 éves öreg atyját. És ez ember elvetemül- tésé mellett elég arczatlan, hogy a nemesebb érzelmeire hivatkozni merjen, s azt állítsa, miszerint bűncselekményeinek indító okát az képezte, hogy ez által elpajlasítja edes aty- jának tevedéseit, hogy azért sikkasztott, csalit, hamisított, hogy eloldazza a fenyegető veszélyt, mely edes atyját postai hiányok miatt minden perczen fenyegette. Bármiily ügyes lett le- gyen azonban vádlott védekezése, az hajótör- rest szenvedett a törvények előtt fekvő szá- zar bizonyítékokon, s megdöntöttek azt Buhl Emil magy. kir. kir. posta és táviradai felü- gyelő felvilágosításai, melyekkel kapcsolatban a vádhatóság és Halasy vedő ügyvéd kétségen kívül helyezték azou vada k alapla- tiaságát, melyekkel az apát illette. — Es valóban Apagyi Barnabásnak szüksége is volt ezen védelemre, mert a sors adáz csapa- sától megtört öreg ember még most sem volt képes általni fia celszövényein, sem hogy azok ellen magát védelmezni tudta volna. Apa- gyi Barnabás a protekció áldozata. Midőn vagyonát fia és nejeinek pazarlása folytán el- vesztette, összeköttetéseit folytán nyerte el azt az állást, melynek teendőit 5 éven keresztül sem tudta megtanulni, sőt annyira képtelen- nek bizonyult hivatala viselésére, hogy nem- csak a kezelet, de az egyes hivatalos köny- velet mű eluevezéseit sem tudta elsajátítani. A havi számadásokat maga sohasem volt képes elkészíteni, ezt helyette majd egy alkalmazott kezelő, majd egy egészen laikus ember, a fa- bulbeli pap készítette el. Valóban csakis be- csületes környezetének köszönhető, hogy eddig nem jutott a vádlottak padjára Apagyi Bar- nabás s előre látható volt, hogy ha fia a vá- ló h a m i s i t ő, megkezdé a posta ke- zelését, be fog következni a katastropha. — Furcsa, de meggyőző ellentétnek voltunk szem- tanui a tárgyaláson, Apagyi Viktor, a delczeg, csinos külsejű fiatal ember elegans öltözetben, éles, szuro tekintettel kíséri figyelemmel a tárgyalás menetét. Minden egyes szó, mely vádként elhangzik a tanúk ajkáról, idegesen ragadja meg figyelmét s azonnal szóit ker, hogy rabulista fogásokkal azokat helyre ig- zítsa; kihívólag viseli magát s igyekszik egész megjelenésére azt a látszatot deríteni, mintha nem ő volna az értelmi bűnszerző, hanem edes atyja. Neje Zorkóczy Cornelia csak gyöngé tanítványa. Egész védekezése a tagadás terére szorítokzik, melyeknek ideges taglejtésekkel és pathetikus hanghordozással kiván nagyobb nyomatekot adni. De erdes hangjából kihalla

szik a düh és a szenvedély szava, s midőn szemébe vágja apósának, hogy „nem igaz, nem igaz, hazudik,“ a nyugodtan szemlélőben önként támad az érzés, hogy Apagyi Barnabás igazat mondott. S ezekkel szemben áll az ál- dozat, Apagyi Barnabás, egy 65 éves megtört öreg ember, az egykori dragonyos főhadnagy, ki a házas élet papucskormányá alatt nem- csak cselekesé, de gondolkozási önállóságát is elvesztette. Mindenre azt a benyomást teszi, hogy a vádbeli cselekmény véghez vitelére képtelen, mert a szó legszomorubb értelmében együtt. Alig tud beszélni s midőn a tanács- elnök felszólítja, hogy beszélje el a történte- ket, ezen szavakkal kezdi előadását: „mindjárt elmondom a menetetrendet.” Előadása szaga- tott, védekezése primitív, s ha említi a kir. ügyész irását (értsd vádhatározatot) könyvek tolnak szemébe. Fianak vádjaira is ezekkel válaszol. — A tárgyalás a kir. ügyész indi- ványa folytán, hogy Apagyi Barnabás elmebeli állapota a kir. törvényszéki orvos által meg- vizsgáltassék, s mert egy nemely körülmény- re pótvizsgálat vált szükségessé, elnapotattott. („S z a b o l c s i S z a b a d S a j t ó.”)

* A városi dalárda dalestelye mult szom- baton ismét fényesen sikerült. Már egészen megszoktuk, hogy ezen dalestelyeken a leg- szebb közönséget lássuk. Feltűnő mindenestbe, hogy míg a másnemu vigalmak, táncszertélyek városunkban csak úgy félig meddig szoktak sikerülni, addig nagyhírű dalárdánk daleste- lyei mindég a legszebb közönséget csoporto- sítják össze. Hiába! a dalnak nagy hatáma van! De meg hiszen nem is talál a mi kö- zönségünk olyan fesztellenül és kellemese- szórakoztató mulatságot, mint ezen dalestelye- ket, a hol családiason es minden fűnyűz, pompa felretetelevel mulathat egész család, egyszerre tánczban, más resze dalban lelvén meg szórakozását. Ezuttal is a legjobb elő- adások egyiket hallottuk. Nagy dícsért illeti mindenestbe Mácsay Sándor karnagy urat mert az ő működési rendszere, szakképzettsége nyomait látjuk mindenütt s el kell ismerünk, hogy az ő nagy érdeme az a szép haladás, melyet dalárduknál tapasztaltunk. A műsor majd minden darabját meg kellett ismételn, különösen tetszetek a szőlös darabok és a zenekísérettel előadott Rákóczy induló, mely imponáns voltánál fogva méltán kelt teljes elismerést.

* Értesítő. Beküldetett hozzáuk „A deb- reczeni kereskedelmi akademia „Ertesítő”-je az 1887—88. tanévről. Szerkesztette Pro p p e r N. J á n o s.” Ez eltekpes tanítete- tünk idei értesítőjének élen Propper N. János, a kereskedelmi akademia jeles képzettségi volt igazgatója közli a „Tizedes óra” és „Tizedes idő” cz. nagy gondallal és fáradsággal megírt cikket, mely a meterrendszerhez ha- sonlólag az evnek is 10 edes mértékekre való átváltoztatásával foglalkozik s tisztán és köny- nyen áttekinthető képet nyújt az új időfelosztásról, melynek életbeleptetése által az új mértékekkel való számolásához hasonlóan könnyű- tetnek meg az időszámítás is, midől a vias- gforgalomra nevére is számtalan előny harmo- nek. A 31 lapra terjedő ügyes dolgozatot mellekelve van a tizedes új napjár is. az ér- tekezést az „Igazgatói jelentés” követi, mely- ből kiemeljük a következőket: a „keresked- testület”, mely az akademiát alapította, es ebben „kereskedő-társaság”-ga alakult át; ugyanezen evben Propper N. János igazgató 1875 óta elfoglalt altasáról leköszönve, hely- lere dr. Beyer Ferenc z zomori fő- gymnasiumi tanár vaszlatott meg. A jelentés meleg hangon emlékezik meg Szepessy Alán- nak, mint a kereskedő-testület elnökének 25 évi áldados tevékenységéről, s kapcsolatosá sikert kíván az új elnöknek, Zador La- j o s n a k működéséhez. A kereskedelmi akade- miaaal, melynek 1876-ben csak 29 tanítványa volt, az idén a letszám 138-ra rugott, míg az akademiával kapcsolat alsófoku kereskedelmi iskolát 136 tanuló látogatta. A földrajzi es egyéb szertar, valamint a könyvtarak az idén is öröndetes gyarapodást mutatnak. A jelentés továbbá kitéjezt ad azon reményeknek is, hogy már legközelebb „önálló s a modern is- kolázatás minden igényeinek megfelelő épü- letet fog nyerni a debreczeni kereskedelmi”, hangsúlyozza továbbá azon ohajt is, hogy a tanári nyugdíjintézet létesítéséhez melyre elvitáztatlanul szükség van, jövőben a penzár maradványok legalább is fele része fordít- tassék. Kivánatosnak tartja továbbá, hogy a kormány a többi társintézetek hozzájárulásával felkéréssek, miszerint a kereskedelmi aka- demiait végzett tanulók elől a felsőbb kiké- pzésre szolgáló ut (mint pl. a műegyetem) erdeszeti, bányászati stb. akademiákra való menetel) el ne zárassék, s a ker. akademiák egyenrangúknak ismertessenek el a középiskó- laakal. A tanári karból irodalmi munkasságot fejtektek ki: Zalai Márk, Fábian L. Mor, Dr. Szántó Samuel, Szojka Gyula, Dr. Öreg János es Propper N. János; utóbbi a já- nos irodalom terén is működött, s több önálló munkával gyarapította ez evben is a keres- kedelmi szakirodalmat. — A jelentés meleg hangu köszönetet mond továbbá Kiss József kir. tanfelügyelőnek es Dr. Király Ferenc z kamarai titkárnak, kik az ellenőrzést a taníteteztől evtetvedt meghaladó idő óta szigoruan de hűen es igazságsan teljesítették. Nem értjük azonban — s ezt nem is hallgat- hatjuk el, hogy mit keres a különben talpa- tos buzgalommal összeállított jelentésben azon körülmény, hogy Zador Lajosnak, kiknek úgy is elég említesreméltó érdeme van: „6 felse- getől 1888. jun. 1. 32,227 sz. beülygymiszteri

lakosainál még mindig én vagyok III. Péter czár. Ezen név elegendő új sereget gyűjteni. A kozák megcsóvalta fejét s ajkán külö- nös mosoly vonult át.

— Hiába való remény, — felelé. — Vége mindenek . . . az ellentállás lehetetlen. Nincs menekülés, ki kell adnod magadat.

— En magamat kiszolgáltattni? — szó- lott Pugatschew megütődve, mialatt hiába iparkodott fölállani. Talán nem tudod, hogy ha magunkat kiszolgáltattjuk, Katalin ke- rekben fog összetöretni minket egytől- egyig

— Jól tudom ezt Pugatschew; de én nem félek. A te életed váltásdíj lesz az én életemért! Egy óra múlva összekötözve, átad- lak Samorow tábornoknak.

Ezt mondván megfogta a kalandor törét és mellére térdelt.

— Emlékezzél a multra Pugatschew! — folytató. Volt-e társad, ki neked hivyében, minden felelem nélkül szolgált, mint Tugaroff? Ki volt az első, ki téged az Úral sivatagjain császárnak kiáltott? Én voltam az, én, ki bűntársad lettem, anélkül, hogy hasznót, vagy jutalmat vártam volna, én kinek kedvesebb volt a lánusza, mint a királyi pálca, én, ki jobban szerettem az egyszerű sátorot, mint a kényelmekek kinaló palotát. A mit érted tettem, tettem, mert ifjúságom barátja, leányom férje valál. Te ellenben hozzád való ragaszkodá- soddal vétkes játekokt üztél es atyai szere- tetemet lábbal tapostad. Most érzened kell mindazért bosszumat. Akár mint győztes, akár mint legyőzött, semmi sem lett volna képes bosszum ellen megoltalmazni. Ha elnyered a koronát, én vagyok az első, ki azt leüti fejed- ről es a hermeint hűtelen véreddel bemoc- skolta volna.

Pugatschew halálsápadt lett, hideg veri- ték ált homlokán.

(11.) E hir u be való. Meg demia kebele let" es „Ifjus elenk tevéken az igazgató h hez mi is ho akademiánál szerzett igaz sonló siker k tói jelentés 9 tanárból á ke, a végzett foglalnak hel 99 tsnulónál ismétlésre 5- harmadéves a következő séget: Brett Austerlitz A Kálmán III. van, Farago Samuel es Hólek, Kubi a szavaltat. (T. L.) * Lopa utcai ablak isz a lakos ismeretlen t loptak egy dunnát (B. zselkendőt, A károsult Reszíteti. * Had be az 1877- védségünk 22-iktől 31 czenben es Sok olyan e polgári fog meg, kik a lyamodtak. * Esk vész Imre hittanár, m Tima Hono uró szép e jelenleg De es jó barát * Mur csütörtökön gyári tiszt a debr. do szeröl lelke pelt tiszt u ajándékokat akadályozhó kások — u diszes virág Kapott a tti — hat sze a tiszt ur közben is közben is lokat ének urat lathá is érdemei vel van m kivívta a tudja, ho munkás re becsülésbe szivból kiv t. tiszt ur csésen — — jó egés Debreczen küldetett. * A országszere utójateka nyesi f r a t e l e E tanarok összekötöte egyent: Rosu s h szintén te tek fel a püspök k tekkel tő nekül is szonyokro tán valós * k testüünk ifjak re v a g y t e k i v á n y t alkalmat téséről éves sze meg vag sunk, ha gadjá ez bir. Ez lezet t val, s h lat alap díj 100 magunk azoknak tek, ut nak lep jövő isk kolát ne reskedé pitotta országo

Legfelsőbb helyről engedélyezett
Kereskedelmi szakiskola

Bécsben, I. Wollzeile 19.

Igazgató: **Porges Károly.**
XXIV-ik évfolyam.

Ezen magán-tanintézet az 1873 febr. 27-iki törvényen alapul, a teljes kiképzést nyújt azon fiatal embereknek, kik a kereskedői pályán szánják magukat, a e feladatot 23 évi fennállása alatt mindig betöltötte.

Az oktatás két egyéves és féléves tanfolyamra terjed ki.

a) A kereskedelmi szakiskola.

Tanítási idő 2 iskolai év.

Tantárgyak: A kereskedelmi számadások könyvvezetése, — a kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltójog, a német, francia, angol és olasznyelv, az áruismeret, földrajz, történelem, nemzetgazdaságtan, szép- és gyorsírás.

b) A különleges kereskedelmi szaktanfolyam

Tanítási idő egy iskolai év.

Tantárgyak: könyvvezetés, kereskedelmi számvitel, levelezés, kereskedelmi és váltójog.

c) Az elkülönített osztály

hat hónapig egy évi tartással.

Tantárgyak: könyvvezetés, kereskedelmi számvitel, kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltójog.

d) Vasuti és távirtdai szaktanfolyam.

Tanítási idő 6 hónap.

Tantárgyak: a kereskedelmi forgalom és távirtdai szaktudományok.

e) Különleges bank-szakosztály.

Előkészítés a bank-kezelésre. Tanítási idő 10 hónap.

f) Különleges szakosztály a gyári foglalkozásokra.

Tanítási idő 6 hónap.

g) Különleges szakosztály nők és lányok részére

Tanítási idő 10 hónap. Tantárgyak: könyvvezetés, kereskedelmi számvitel, levelezés, kereskedelmi és váltójog.

h) Esti tanfolyam.

Tanítási idő 6 hónap. Tantárgyak: Könyvvezetés, levelezés, kereskedelmi és váltó ismeretek.

i) Különleges tanfolyam a vasuti szállítási díjakra

Tanítási idő 6 hónap.

k) Nyugdíjintézmény

az intézet növendékei részére.

Ismeretesek és évkönyvek ingyen küldetnek.

!! Világ osodája !!

Cs. kir. szabadalmazott, legújabb, valódi amerikai **BIZTONSÁGI VILLAGOS LÁMPA** villamos fényvel.

szabadalmazott, eredeti. Díjat nyert Mint száz gyertyafény, nyulvilágítás minden helyiségben, minden petróleummal.

Képeket, árgyáraképeket, lámpák, a legújabb mód szerint, pabon egyetlen gyári amerikai kályhák, ventilátorok, vízárkőszűrő-gépek és szabadalmazott újdonságok raktára, alkalmasságok részére

C. Ottó Pellikán, Bécs,

szabad. ház, Praterstr., 78, Praterstern.

Az utazásoktól óratik a közönség; egyedül a C. Ottó Pellikán, Wien jeggyel ellátott lámpák és kályhák valódiak. Az utazatok büntetnek.

Számos elismerés. Pillarter János, cs. kir. postamester és vendéglős írja Judeburgból: „A nekem küldött amerikai világos-lámpa kitűnő.”

SZÜLŐKNEK FIGYELMEBE.

Egy jó családból, csinos külsővel bíró 13-15 éves fiú, ki hajlandó volna német vidéken az alsó gymnasiumot végezni, a magyar nyelv végett egy előkelő izz. háznál szabad lakást, esetleg teljes ellátást mérsékelt fizetés mellett, kaphat. Zeneértőnek, zongora rendelkezésére áll.

Bővebbet **Kohn Ede** urnál Kés. márkon, Szepesmegye.

Azon szülőknek,

kik fiaikat a német nyelv elsajátítása végett Szepességre küldeni szándékoznak, tanácsoltatik azokat Podolinba, hol a gymnasium létezik, küldeni.

Az itteni lakosság kizárólag német ajku — és az ifjúságnak erkölcsi tekintetben romlásra alkalom itt nem nyílik, miután itten, mint kis városban, a felügyelet legszigorubbán kezelhető.

Gymnasiumot még nem látogató gyermekek szüleinek ajánható volna, azokat a német nyelv elsajátítása végett az itteni elemi iskolába adni, hol az előadás tiszta német nyelven tartatik. A gyermekek elhelyezéséről kellően gondoskodva van, az ellátás olcsó — 12-25 frtért havonként tisztességes lakás, ellátással kapható. Különböző mindenféle tudósítás és felvilágosítás az ügyben Lippóczy Ferencz, Podolin város polgármestere teljes készséggel szolgál.

KERESKEDELMI AKADÉMIA
DEBRECZENBEN.

Célja: az intézetnek, tudományos és szakszerű kiképzése azon ifjaknak, kik a kereskedés, forgalom, közgazdaság vagy iparvállalatok terén alkalmazást nyerni óhajtanak. — A három éves tanfolyamból álló akadémia államsegélyben részesül, s végzett növendékei az **egyéves önkéntességre vannak jogosítva.**

Az akadémia igazgatósága gondoskodik, hogy a tanulók az érettségi vizsga letétele után bel- és külföldi házaknál, biztosító intézeteknél, gyárakban stb. alkalmazást nyerjenek. Az 1888-9-ik tanév **szeptember 1-én nyílik meg**; értesítővel ingyen szolgál.

Az igazgatóság.

Margitszigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében

35° R. meleg ártézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhany-készülékkel, nagyszerű kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kül- és belföldi lapok, telefon, távirtda összeköttetéssel, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hév víz kedvező eredménytel használható:

Köszvény, az ízületek, izmok, csonthártya, ideghüvely, idült csúsz. A csúsz. köszvény, erómius behatások, typhus után fellépő hűdések, zsabák, csontbántalmak, csont-szűt, izületi bajokat és kütsértéseket követő elváltozások. Fájdalmas hegek, merevesség hűdés, bőrbántalmak, vizeleti nehézségek, méh- és hüvely-bántalmak. Még arra is figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy a szigeten Dr. Barda-féle legújabb rendszerű **villamos fürdő** rendezettek be, melyek a köszvényes, csúszos és ideges bántalmak, valamint a hűdések és az ischiásnál a fürdészetben igen hatásos segéd gyógyezzköz képez. A hév víz belsőleg eredménytel használható: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van gyógyszerház, ellátva mindenféle ásványvízzel. Rendelő orvos: **dr. Verzar.**

Bérleteknél úgy a fürdő, mint a menetjegyek együttes váltásánál ártleengedés.

A szigeten lakó fürdővendégek a fürdő használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal óránként kétszer közlekedés.

A fürdő-idény tartama május 1-től október 1-ig.
A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irodában.
Budapest 5880 **A margitszigeti felügyelőség.**

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal: tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.